ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 98, Kasım 2019, s. 331-341

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.36794>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
18.08.2019

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
29.11.2019

Kamer BAŞ

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı
kamerbas@gmail.com

Prof. Dr. Belir TECİMER

Gazi Üniversitesi, GEF, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi
ABD
belir@gazi.edu.tr

SAMUEL MAYKAPAR'IN ÇOCUKLAR/GENÇLER İÇİN BESTELEDİĞİ PIYANO ESERLERİ

Öz

Piyano literatürünün önemli bir kısmını çocuklar/gençler için bestelenen eserler oluşturmaktadır. Müzik tarihi içerisinde bazı büyük besteciler, çocukların/gençlerin eğitilmesi için eserler ve albümler bestelemişlerdir. Genç piyanistlerin eğitimi için kullanılan bu eserler, piyano literatürü içerisinde büyük önem taşımaktadır. Maykapar da Rus müzik eğitimine besteleri ve bilimsel çalışmaları ile katkıda bulunmuş piyanist, besteci ve eğitimcidir. Rus piyano literatüründe sık kullanılan bu eserler, farklı çalma tekniklerini içerisinde barındırması ve çocukların hayal dünyasına hitap etmesi ile göze çarpmaktadır. Bu çalışmada, Maykapar'ın hayatına yer verilmiş, ilgili araştırmalar taranmıştır. Bestecinin ulaşılabilen 4 albümünden , romantik tarzda ve şarkı formunda bestelenmiş 11 eser seçilmiş, incelenmiş ve bu eserlerin önemi vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Piyano eserleri, Maykapar, çocuklar için bestelenmiş piyano eserleri.

PIANO PIECES FOR CHILDREN/YOUTH COMPOSED BY SAMUEL MAYKAPAR

Abstract

The most of piano literature has consisted of pieces which composed for children/youth. Throughout the musical history, some great composers composed pieces and albums to educate children/youth. These works used for the education of young pianists are great importance in the piano literature. Maykapar is a pianist, composer and lecturer who contributed to Russian musical education with compositions and scientific works. These compositions which are used commonly by Russian piano music has drew the attention with including various techniques of play and striking children's fantasy world. This research is reviewed the literature and explained the biography of Maykapar. From four albums which we could reach of the composer, 11 pieces composed in romantic style and form of song are selected, examined and emphasized the importance of these pieces.

Keywords: Piano pieces, Maykapar, piano pieces which composed for children.

GİRİŞ

Piyano; çoksesli müzik yapma olanağı sağlaması, eşlik çalgısı olması ve oktav zenginliğini bünyesinde barındırması sebebiyle, oldukça geniş bir literatüre sahiptir. Bu literatürün içerisinde konçertolar, sonatlar, fügler gibi büyük formulu eserler bulunduğu gibi çocuklar ve gençler için bestelenmiş eserler de bulunmaktadır.

Piyano çalmasını öğrenme; zihinsel, devinışsel ve duyuşsal becerileri geliştirme üzerine kurulmuş karmaşık bir süreç olduğundan (Ertem, 2011), çocuklar için yazılan eserlerin bu süreç içerisinde büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Eserlerin müzikal açıdan duygulu, sade, kolay, melodik ve hafızada kalıcı temalar içermesi; çocukların eserlerdeki duyguyu ve müzikaliteyi ön plana çıkarabilmesinde büyük rol oynamaktadır. Bu rolün önemini fark eden bazı tanınmış besteciler (Bach, Debussy, Schumann, Çaykovski, Saygun, Akses gibi), çocukların ve gençlerin doğru eğitilebilmesi için çocuk/gençlik albümleri bestelemişlerdir.

Tarihte, çocuklar/gençler için yazan ilk besteci Johann Sebastian Bach 'tır. Bach, kendi çocuklarını eğitmek amacıyla Wilhelm Friedeman Bach için "Klavye Kitapçığı" ve iki adet "Anna Magdalena Bach için Kitapçık" olarak bilinen albümleri hazırlamıştır (Tecimer, 2008).

Samuel Maykapar da Rus müzik eğitimine besteleri ve bilimsel çalışmaları ile katkıda bulunmuş piyanist, besteci ve eğitimcidir. Rus piyano eğitiminde sık kullanılan ve pedagojik repertuvarda çok popüler olan bu eserler, bütünlüğü ve estetik güzelliği ile dikkat çekmektedir (Györffy, 2012).

Bu çalışmada, Samuel Maykapar'ın hayatına ve çocuklar için bestelediği eserlere yer verilmiş, Rus piyano eğitim sisteminde sık kullanılan bu eserleri tanıtmak, analiz etmek ve piyano eğitimi literatürümüze katmak amaçlanmıştır.

Samuel Maykapar'ın Hayatı

Maykapar 1867 yılında bugünkü Ukrayna sınırları içerisinde yer alan Kherson şehrinde dünyaya geldi. Küçük yaşlarda ailesi ile Taganrog'a taşındı. İlk müzik eğitimine altı yaşında bu şehirde başlayan Maykapar, daha sonra eğitimini Gaetano Moll ile sürdürdü. Bu şehirde, ünlü Rus yazar A.P. Çehov'un da okumuş olduğu Gymnasium'dan mezun oldu. Maykapar eğitime devam etmek için Petersburg şehrine giderek, Petersburg Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girdi. Aynı sene Petersburg Konservatuvarı'nı kazandı.

Konservatuardaki müzik eğitimini, ünlü Rus pedagogları B.Çezi, N.Solovyov, V.Demyanski, İ.Veys ile sürdürdü. Bir süre hukuk eğitiminin yanında müzik eğitime de devam etti. Ancak hukuk eğitimini yarıda bırakarak, konservatuvarın kompozisyon ve piyano bölümünden 1893 yılında mezun oldu. Anton Rubinştayn'ın önerisiyle 1894 yılında Viyana'ya gitti ve orada Teodor Leşetitski ile eğitime devam etti. Bu yıllarda Viyana'da ve Avrupa'nın birçok şehrinde konserler verdi (Györffy, 2012).

Maykapar 1898 yılında Moskova'ya giderek, S.Taneyev tarafından yönetilen Müzikçiler Derneğinin sekreterliğini yaptı. 1901 senesinde Tver şehrinde çalışmaya başladı ve burada bir müzik okulu kurulmasına katkıda bulundu.

1903 yılında Almanya'ya giden Maykapar, burada konserler verdi, yeni eserler besteledi ve bilimsel çalışmalar yaptı. L.Auer, İ.Grijmali, A.Shnabel, M.Hamburg, O.Gabrilovich, A.Grechaninov, N.Metner gibi müzisyenlerle birlikte çalıştı ve beraber konserler verdi (Györffy, 2012).

Maykapar 1910 yılında bir davet üzerine Petersburg konservatuvarına piyano öğretmeni olarak başvurdu. Başvurusu kabul edildi ve 1930'a kadar Petersburg Konservatuvarında piyano eğitimcisi olarak çalışmaya başladı. Maykapar eğitimci kimliğinin yanı sıra besteci, icracı, kuramcı olarak da çalışmalar yaptı. Piyanist olarak en büyük başarısı, 1925 yılında Petersburg Konservatuvarı'nda, bir konser dizisi ile Beethoven'ın 32 Piyano Sonatı'nın tümünün çalınmasına öncülük etmiş olmasıdır. Beethoven'ın ölümünün 100. yılı olan 1927'de, bu konserler dizisini tekrar etmiş ve Beethoven üzerine yapmış olduğu çalışmaların sonucu olarak "Çağdaşlık İçin Beethoven'ın Yaratıcılığının Önemi" isimli bir kitap yayınlamıştır.

Maykapar 1931 yılında ise sanatsal bir deneyim olarak Beethoven'ın 32 Piyano Sonatı'nı baştan sona kadar bir gün içinde yorumlamıştır. Ayrıca "Müziksel İşitme" isimli, kuramsal bir kitap yazmıştır. Bu kitap halen müzik eğitiminde kullanılmaktadır.

8 Mayıs 1938'de vefat eden Maykapar'ın mezarı St. Petersburg şehrinde. "Eğitim Yılları" kitabı ise ölümünden sonra yayınlanmıştır (Györffy, 2012).

Maykapar'ın Eserleri

Minina 'ya (2012) göre;

Maykapar'ın çocukların müziğine olan ilgisi ilk defa Op.4 "Piyano İçin 8 Minyatür" isimli eserinde görülmektedir. Besteci bu eserden sonra Op.6 "Klasik Sitilde Küçük Suit" ve Op.8 "Küçük Hikayeler" isimli eserlerini yazdı. 19. yy'ın sonunda çıkan Op.8 "Küçük Hikayeler" kitabı, bestecinin kariyerinde bir dönüm noktası oldu. Bundan sonraki eserlerini de çoğunlukla genç sanatçılar için yazmaya karar verdi. (s.79)

Yapılan araştırmalar sonucunda, bestecinin aşağıda verilen eserlerine ulaşılabilmiştir.

- Op.1** - Piyano İçin 6 Şarkı (Vienna: Jungmann & Lerch, 1896)
- Op.2** - Piyano İçin Çeşitlemeler "E Major" (Vienna: Jungmann & Lerch, 1897)
- Op.3** - Piyano İçin 3 Prelüd (Moscow: Jurgenson, 1900)
- Op.4** - Piyano İçin 8 Minyatür (Çocuklar İçin) (Moscow: Jurgenson, 1902)
- Op.6** - Klasik Stilde Küçük Suit "F Major" (Moscow: Muzgiz, 1922-23)
- Op.8** - Küçük Hikayeler (Moscow: Sovyetski Kompozitor, 1962)
- Op.9** - Piyano İçin 3 Şarkı (Moscow: Jurgenson, 1908)
- Op.10** - 2 Hayal (Leipzig: Zimmermann, 1912)
- Op.11** - Kaçak Düşünceler "Piyano İçin 6 Parça" (Leipzig: Zimmermann, 1912)
- Op.13** - 2 Oktav İntermezzi (Leipzig: Zimmermann, n.d. Plate 5902)
- Op.14** - 12 Bilek Prelüdü (Leipzig: Zimmermann, 1914)
- Op.15** - Çocuklar İçin Pastoral Suit (Leningard: Muzgiz, 1938)
- Op.16** - Gençler İçin 12 Albüm Sayfası
- Op.17** - Şiir (Berlin: Ed. Bote & G. Bock, 1913)
- Op.19** - Piyano Sonatı "C Minor" (Leipzig: M.P. Belaieff, 1914)
- Op.21** - Kukla Tiyatrosu "7 Parça" (Moscow: Muzgiz, 1927)
- Op.22** - Çocuklar İçin 4 Bölümlü Sonatin (Moscow: Muzgiz)
- Op.23** - Kısa Düşünceler (Moscow: Muzgiz, 1924)
- Op.24** - Uyku Masalları-Ninniler (Moscow: Muzgiz, 1925)
- Op.25** - Piyano İçin Nazik Kayıtlar (Moscow: Muzgiz, 1922)
- Op.27** - Gençler İçin Sonat (Moscow: Muzgiz, 1926)
- Op.28** - Biriulki (Moscow: Sovyetski Kompozitor, 1988)
- Op.29** - 4 El Piyano Çalmak İçin İlk Adımlar (Leningrad: Triton)
- Op.30** - Sevimli Suit (Moscow: Muzgiz, 1928)
- Op.31** - Staccato Prelüdlar (Leningrad: Triton)
- Op.32** - Piyano Eşliğinde Keman İçin Gece Suiti
- Op.33** - Minyatürler (Moscow: Sovyetski Kompozitor, 1963)
- Op.34** - Çocuklar İçin Piyano ve Keman Sonatı
- Op.35** - Bagatelles, Piyano ve Keman İçin 8 Parça
- Op.36** - Piyano Sonatini (Moscow: Muzgiz, 1936)
- Op.37** - 4 Prelüd ve Füg (Moscow: Muzgiz, 1938)
- Op. posth** - 20 Pedal Prelüdü (Moscow: Muzgiz, 1964)
- Op. posth** - Çocuklar İçin 2 Parça (<https://www.youtube.com/watch?v=1919>, 2019)

ÇOCUKLAR İÇİN YAZDIĞI PİYANO ESERLERİ

Maykapar'ın yukarıda verilen eserleri incelendiğinde, bu eserlerin çoğunun çocuklar/gençler için bestelendiği anlaşılmaktadır. Besteci çeşitleme, sonat, füg gibi formların yanı sıra minyatürler, şarkılar ve ninniler de besteleyerek, repertuvarını geniş bir yelpazede sunmaktadır.

Bu çalışmada bestecinin ulaşılabilen 4 albümünden seçme eserler incelenecektir. Bu albümler; Op.8 "Küçük Hikayeler", Op.33 "Minyatürler", Op.28 "Biryulki" ve Op.posth "Pedallı Prelüdlar" 'dir. Eserler çocukların dünyasını anlatan, 1-2 sayfadan oluşan kısa eserlerdir. Maykapar, geçiş dönemi bestecisi olmasına rağmen çocuklar için yazdığı eserlerini romantik tarzda bestelenmiştir.

Maykapar, eserlerinde tonları belirlerken 2 değiştirici ile sınırlı kalmamış Sol diyez minör, Mi bemol majör, Fa diyez majör, Do diyez minör gibi tonları da kullanmıştır. Minina (2012), bu konuda; "20. yüzyıl bestecileri daha sonraları bu tonları kullansalar da, o dönemde bunlar bir yenilik olarak kabul edilebilmektedir" (s.80) şeklinde görüş beyan etmiştir.

ESER İNCELEMELERİ

"Pedallı Prelüdlar" Op. posth

Şarkı formunda yazılmış 20 parçadan oluşur. Pedal egzersizleri, pedal tekniğini öğretmek, geliştirmek ve pratik yaptırmak amacıyla yazılmıştır.

Prelüd No.5 : 3/4'lük ölçü sayısında ve Re majör tonunda yazılan eserde, uzayan seslerle yazılmış legato bir melodi ve buna eşlik eden akorlar görülmektedir. Eserin ilk yarısında melodi sağ el ile çalınırken, ikinci yarısında sol el ile çalınmaktadır. Eser içerisinde, Si minör, Mi minör gibi ilgili tonlara yapılmış modülasyonlar görülmektedir. Kullanılan pedal tekniği, aynı akorları bağlı çalınmasını sağlamaktadır. Bu da eseri; ekolu ve yoğun bir hale getirirken, öğrencinin de bu ses yoğunluğunda melodiyi duyurması gerekir. Eserin bitiriş kadansından önce, 2 ölçülük bir sus yazılmıştır. Bu duraksamanın ilk ölçüsü, pedalla uzayan seslerin tınlamasında oluşmaktadır.

Prelüd No.11: Sol majör tonunda yazılan eserde, önceki prelüde göre daha uzun pedallar kullanılmıştır. Eşlik eden akor aynı seslerle eşlik ettiği için pedal, akorların legato çalınması sağlanmıştır. Yine uzayan seslerle yazılan melodinin iki elde de çalındığını görebiliyoruz.

Eserin son 4 ölçüsünde kullanılan pedal tekniği değişmiş ve birbirine uzak sesleri bağlamak için kullanılmıştır. Sıkça D7 akoru kullanılan eserde, Mi majör, Re majör tonlarına yapılmış modülasyonlar görülmektedir.

Prelüd No.15: Eser, 6/8'lik ölçü sayısında ve Re minör tonunda yazılmıştır. Bu prelüd, öncekilere göre daha melodik bir yapıda karşımıza çıkmaktadır. İlk cümlelerin eşliksiz yazıldığını ve bir mordan ile süslendiğini görüyoruz. Eserin devamında ezgi genellikle sağ elde çalınmaktadır. Eserin ortasında ilk cümle, farklı bir tonda (Sol minör) çalınmaktadır. Burada melodi eşliksiz olarak, iki el ile aynı anda farklı oktavlardan çalınmaktadır. Pedal notaların tonunu arttırmak, zenginleştirmek için kullanılmasının yanında, farklı akorları birbirine bağlamak için de kullanılmış. Burada akor değişirken pedal da kaldırılıp tekrar basılarak, senkop pedal kullanımı çalıştırılmıştır.

"Minyatürler" Op.33

İçerisinde Romantik tarzda yazılmış 24 parça bulunmaktadır. Eserlerin hepsinin bir ismi ve ismine uygun bir karakterinin olduğu göze çarpmaktadır.

No.13 "Sakin Sabah": 12/8'lik ölçü sayısında yazılmış bu eserin giriş kısmı Edvard Grieg'in Op.46, 1 numaralı Suitindeki Morning Mood isimli eserine benzemektedir. Melodi genellikle sağ elde çalınırken, sol el uzayan seslerle eşlik etmekte, fakat birkaç ölçüde iki elin soru-cevap şeklinde atışmaları dikkat çekmektedir. Melodinin legato yazılması, çocukların müzikteki cümle yapılarını anlayabilmesini kolaylaştırmaktadır.

No.7 "Uzun Yol": 6/4'lük ölçü sayısına sahip olan parçada melodi uzayan seslerden oluşurken, eşlik kısmında ritmik bir ostinato yazılmıştır. Bir ölçülük eşlikle başlayan eserde besteci akorları değiştirmiş, melodi sol elde çalınırken eşliği sağ el için yazmış fakat bu ritmik kalıbı kadansa kadar bozmamıştır. Eşlikte non-legato yazılan aynı akorlar, pedal ile birbirine bağlanmıştır. Rus esintileri görülebilen eserde, sıkça modülasyonlara yer verilmiştir.

Minina'ya (2012) göre; "Maykapar halk müziğini vurgulamak için bileşik ölçü sayılarını kullanmıştır. Böylece Rus halk kökenine atıfta bulunmuştur" (s.85). Eserin en çarpıcı yanı, sağ el eşlik konumundayken, sol elin onun üzerinden çapraz bir biçimde tiz seslerde melodiyi çalmasıdır.

Biriülki Op.28

Györffy'e (2012) göre;

Op.28 "Biriülki", 1925-1926 yıllarında bestelenmiştir. Eserler sanatsal ve metodik anlamda piyano pedagoji repertuarında önemli bir yer almaktadır. Etkileyici havası ile bazen çocukları; Mendels-hon'un, Schumann'ın, Çaykovski'nin, Grieg'in romantik dünyasına götürmektedir. "Biriülki" kelimesi bir çocuk oyunundan gelmektedir. Ünlü Rus filolog V.Dal bu oyunu şöyle anlatmaktadır: Çeşitli boyutlarda doğranmış bir avuç saman karıştırılarak masa üstüne küçük bir tepe şeklinde bırakılır. Oyuncular tek tek sıralarını değiştirerek samanları tepenin içinden, tepenin şeklini bozmadan çekmeyi, sürüklemeyi becerebilmelidirler.(s.6)

Besteci kitapta 24 tonaliteyi (Do majör, La minör, G majör, Mi minör, Re majör, Si Mi-nör, La majör, Fa diyez minör, Fa majör, Re minör, Si majör, Sol minör, Mi bemol majör, Do minör, Mi majör, Do diyez minör, Si majör, Sol diyez minör, La bemol majör, Fa minör, Re bemol majör, Si bemol minör, Fa diyez majör, Mi bemol minör) işlemektedir. İçerisinde roman-tik tarzda ve şarkı formunda yazılmış 26 eser bulunmaktadır.

No.1 "Bahçede"

Neredeyse başından sonuna kadar staccato tekniği ile çalınmaktadır. Yer yer legato notalar yazılsa da çoğunlukla staccato akorlardan oluşmaktadır. Melodi genellikle soprano ve bas seslerin eş zamanlı hareketiyle (double cord) ortaya çıkmaktadır. 2/4'lük ölçü sayısında ve Do majör tonunda yazılan eser hareketli, dinamik yapısıyla dikkat çekmektedir. Legato çalınan notalarda pedal kullanılmasının sebebi, birinci vuruştaki notanın tonunu zenginleştirmektir. Aynı cümlelerin farklı nüanslarla çalınması hem eserin dinamizmine katkı sağlamakta, hem de öğrencinin yorum gücünü arttırmaktadır.

No.2 "Öksüz Çocuk"

6/8'lik ölçü sayısında ve La minör tonunda yazılan bu eser, ağır bir tempoda sol elin arpejleriyle başlamaktadır. Eser, isminin anlamına yakışır şekilde, acıklı ve melankolik bir havaya sahiptir. Eserin ilk bölümünde sağ elde çalınan melodiye sol elde çalınan arpejler eşlik etmektedir. Bu melodi ilk cümlede La minör tonunda çalınırken, ikinci cümlede Mi minör tonunda çalınmış ve ilk bölüm Mi minör tonunda bitirilmiştir. İkinci bölümün melodisinde sekvenslere yer verilmiş ve sol eldeki eşlikte arpejler yerine akorlar kullanılmış. Akorların bir kısmının eksik akor olması, eserdeki acıyı daha net hissettirmektedir.

No.13 "Müzikli Kutucuk"

3/4'lük ölçü sayısında ve Si bembol majör tonunda yazılan bu eserde, sağ elde melodi çalınırken, sol el eşlik pozisyonundadır. Hem staccato hem legato tekniğinin iki elde de kullanıldığı eser, piyanonun tiz perdelerinde çalınmaktadır. Eser isminden de anlaşıldığı gibi tam anlamıyla bir müzik kutusunu çağrıştırmaktadır.

Maykapar müziğine daha canlı bir görünüm kazandırmak için farklı ses renklerini ve tınılarını kullanmıştır. Bu renklilik sadece parçaları daha ilgi çekici hale getirmekle kalmaz, çocukları daha zengin bir müzik dünyasına ve orkestra müziğine hazırlar (Minina, 2012). Magrath'a (1995) göre; "Maykapar, temayı tekrarlayarak ve eşlikte varyasyon kullanarak, öğrenmeyi kolaylaştırmıştır." (s.431).

No.14 "Hüzünlü Marş"

"Müzikli Kutucuk" 'un aksine kalın perdelerde yazılmıştır. Ölçü sayısı 4/4'lük, tonu ise Si bembol majördür. Eser, çoğunlukla legato tekniği ile çalınmaktadır. Çok seslendirme tekniği olarak akorlar yerine çoğunlukla kontrpuan kullanılmıştır. Eserde kasvetli bir hava hakim olduğu halde, marş olduğunu da bize sunduğu akorlarla, noktalı sekizlik notalarla ve non-legato tekniğiyle hissettirmektedir.

No.15 "Ninni"

Eser, 6/8'lik ölçü sayısında, Mi bemol majör tonunda yazılmıştır. Eser sol el için yazılan ostinato eşlik ile başlamaktadır. Bu ostinato bir kaç ölçü sonra yerini ritmik bir ostinatoya bıraksa da, eser boyunca devam eden bir kalıp olduğu görülmektedir. Eserin birinci cümlesi, ana yapısı değiştirilmeden geliştirilerek tekrarlanmıştır. Cümlelerin yapısı a, a', a" şeklinde devam etmekte ve birinci bölümün sonunda Sol minör tonunda karar kılınmaktadır. İkinci bölümde farklı tonlara modilasyonlar yapılmış ve eser temanın tekrarlanmasıyla bitirilmiştir.

Küçük Hikayeler Op.8

Küçük Hikayeler kitabı, bestecinin kariyerinde bir dönüm noktası olmuştur. Bundan sonraki eserlerini de çoğunlukla genç sanatçılar için yazmaya karar vermiştir (Minina, 2012). 18 eserden oluşan kitap, çocuklar/gençler için "Toccata" , "Rus Temasında Çeşitlemeler","Füg" gibi zorluk derecesi yüksek eserler de barındırmaktadır. 18 romantik karakterli parça, çocuklar için yazılmasına rağmen, kullanılan ritimler ve iki el arasındaki koordinasyon biraz karmaşıktır (Magrath, 1995).

No.6 Ninni

Eserin en dikkat çekici özelliği ölçü sayısıdır. 5/8'lik ölçü sayısında ve Sol minör tonunda yazılmıştır. Minina (2012), bu ölçü sayısı için; " Bu ölçü sayısı çocukların/gençlerin müziği için çok fazla kullanılmasa da, genç müzisyenler hızla ustalaşabilir ve çalabilirler." (Alekshev, 1967'den aktaran Minina, s.85) şeklinde görüş beyan etmiştir. Eser A-B-A formunda yazılmış 3 bölümden oluşmaktadır. Melodi iki elde de legato tekniğiyle bestelenmiştir. Birinci bölümde aynı cümle iki elde de çalınmaktadır. İkinci bölümde ise sağ elde yazılan sekvenslerden sonra, iki elin soru-cevap gibi aynı melodiyi farklı oktavlardan çaldığını görülmektedir. Eser tekrar A bölümüne dönmüş ve ardında bitiriş kadansında uzayan akorlarla bitirilmiştir.

Melodinin bir ses tonundan diğerine geçişi oldukça yumuşaktır. Tempo (Allegretto dolcissimo), oldukça ılımlıdır. Besteci temponun hızlanmasını istememektedir (Lu Siin, 2019)

SONUÇ

Piyano literatüründe, çocuklar/gençler için yazılan eserler büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Müzikal ve teknik anlamda doğru eser seçimleri, öğrencilerin gelişiminde büyük rol oynadığı düşünülmektedir. Müzik tarihinde J.S.Bach ile başlayan "Çocuklar/gençler İçin Besteleme" geleneği, günümüze kadar devam etmiştir.

Samuel Maykapar da repertuvarında, çocuk/gençlik albümlerine sıkça yer vermiştir. Ülkesinin prestijli konservatuvarlarından birinde öğrenim görmüş ve bununla yetinmeyip Avrupa'da eğitimine devam etmiştir. Konserleriyle ve eserleriyle, kendisini piyanist ve besteci olarak kanıtlamış bir müzisyendir.

Op.4 "Piyano İçin 8 Minyatür" eseri, çocuklar için yazdığı ilk eserdir. Op.8 "Küçük Hikayeler" kitabından sonra, eserlerini genellikle çocuklar/gençler için bestelemiştir. Bu çalışmada 4 albümden (Op.8 "Küçük Hikayeler", Op.33 "Minyatürler", Op.28 "Biryulki" ve Op.posth "Pedallı Prelüdlar") seçme eserler incelenmiştir.

"Pedallı Prelüdlar" kitabında, sağ pedalin kullanımı ve farklı kombinasyonları öğretilmektedir. "Minyatürler" kitabında ise, romantik tarzda yazılmış eserler karşımıza çıkmaktadır. "Sakin Sabah" isimli eserde legato bir melodi, iki elin soru-cevap şeklinde atışmaları ve uzayan seslerin melodiye eşlik etmesi görülürken, "Uzun Yol" 'da üç ve altı vuruşluk uzayan seslerden oluşan bir melodi, non-legato çalınan ritmik bir ostinato kalıbıyla melodiye eşlik edildiği görülmektedir.

Maykapar, "Biriulki" kitabında 24 tonaliteyi çocuklara/gençlere öğretmiştir. Bu tonlar arasında Fa diyez majör ve Mi bemol minör gibi, zor tonlar da bulunmaktadır. Genel olarak incelenen eserler, farklı ölçü sayılarına sahip, farklı oktavlarda çalınan, farklı çalma teknikleri ve farklı çokseslendirme yöntemleri barındıran eserlerdir. Buradan yola çıkarak, Maykapar'ın tek düze bir kitap oluşturmadığını, aynı kitap hatta bazen aynı eser içerisinde farklı alanlardan farklı kazanımlar edindirmeyi amaçladığını söylenebilmektedir.

"Küçük Hikayeler" kitabındaki "Ninni" 'yi 5/8'lik ölçü sayısı yazması oldukça şaşırtıcıdır. Bu tür bileşik ölçüleri kullanarak Rus halk kökenine atıf yapmakta, eserlerinde halk müziğini zaman zaman vurgulamaktadır.

Maykapar'ın eserleri, düzey ve çeşitlilik bakımından zengin olduğu için, çocukların çalgıya ve müziğe olan sevgisini beslemektedir. Eserlerin romantik karakterli olması ise çocukların hayal dünyasını geliştirmektedir. Maykapar, bıraktığı mirasıyla, çocukların dünyasına hakim olduğunu ve bunu eserlerinde en iyi şekilde kullanabildiğini bizlere kanıtlamaktadır.

KAYNAKLAR

- Ertem, Şehnaz (2011), Orta düzey piyano eğitimi için repertuvar seçme ilkeleri, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:19, No:2, s:645-652
- Györffy, Güler Demirova (Ed.) (2012), Piyano için seçilmiş eserler I (S.Maykapar), Ankara: Semele
- IMSLP (International Music Score Library Project), Web Sitesi: https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Samuil_Maykapar, (ET:23.05.2019), (https1)
- Magrath, Jane (1995), Pianists guide to standard teaching and performance literature, Alfred Music
- Minina, Yulia (2012), Russian piano music for children written from 1878 to 1917, Yayınlanmamış doktora tezi, University of Washington, Web Sitesi: <https://digital.lib.washington.edu/researchworks/handle/1773/22610>
- Siin, Lu (2019), Samuel Maykapar-Besteci, eğitimci, araştırmacı, Yayınlanmamış doktora tezi, St.Petersburg, Web Sitesi: (<http://www.conservatory.ru/science/theses/obyavlenie-ozaschite-dissertacii-lyu-siin>)
- Tecimer, Belir (Ed.) (2015), Piyano için ilk Bach albümü (2.Basım), Ankara: Müzik Eğitimi